

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vákár L. könyv- és papirkereskedése Csikszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.
Teléfono hívószám 20.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. ÉLTHES GYULA

Megjelenik minden szerdán.
Előfizetési ár: Egész évre 12 kor. (Külföldre 16 K.)
Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor.
Hirdetési díjak a legelőszörban számítatnak
Kéziratok nem adatkak vissza.

Évforduló.

Éppen egy esztendeje, hogy a szarajevói rettenetes tragédiát, ezt a gáztettét számon kértük Szerbiától, amely bizonyítottan értelmi szerzője volt e monstruozus emberi alávalóságnak. E fordulóponton a páratlanul álló bűntény megdöbbenése sokszorosán erőt vesz a lelkünkön, ha emlékeztünk végigszalad mindazokon a borzalmakon, amelyek e háborus év folyamán a szerbek fölbérelt gonoszságából kisarjadtak és vérbe és halálhörgésbe fullasztották a félvilágot.

Szerencséseknak érezhetjük azonban magunkat, hogy minket e borzalmasságok gyilkos felelősségéből nem terhel egyetlen parány sem. Tisztán áll ország és világ előtt, hogy ami Szarajevóban történt, az csak a betetőzése volt annak a gyalázatos komplottnak, melyet ellenségeink a központi hatalmak megtörésére éveken át szöttek és érleltek a történelem legvéresebb igaztalanságává. És sokszorosán szerencséseknak érezzük magunkat, hogy a történelmi igazságszolgáltatás végre is a mi pártunkra állott és ennek az esztendőnek véres ostoresapásaival azokat alázta meg, akik ami megalázásunkra szövetkeztek.

Szólván pedig e nagy esztendő idáig való gigászi eredményeiről, melyek hovatovább egyre jobban a központi hatalmak javára billentik a háboru mérlegét, még az ellenséges rosszakarat sem veheti kérdésnek, hogy mi most magyarokul jelentkezünk és megállapítjuk, hogy Magyarország büszke önérettel nézhet ezekre az eredményekre, mert tetemes része van kivívásukban. A tulerőnek reánk erőszakolt küzdelmébe fenntartás nélkül belevittük állami életünk ezer éven át kijegecesedett és megacélozott minden energiáját s a készségben nem ismertünk határt, ha igaz ügyünknek a védelme bárminő áldozatot is követelt tőlünk.

Akár a harctereket vesszük számon, akár társadalmunk háborus magatartásán szemlélődünk — s ezt nem is fogjuk magunkra, hanem mások hirdetik rólunk, ott is, itt is becsülettel álltuk meg a helyünket. A magyar katonai dicsőség talán még soha sem tündökölt fényesebben, s csaknem legendás a hírünk, amit fiaink vitézsége vivott ki. S a front mögött bár, de a csatasorok lelkesedésével és kitartásával vette ki részét ez iszonyu küzdelemből társadalmunknak az egésze is.

A korlátok, melyeket a faji érzések, vagy a párttörékvések ékeltek soraink közé, mintha parancsszóra történt volna, már a veszedelem pusztaszelétől halomra omlottak. Amiről legrosszabb volt a hírünk, itt bizonyultunk talán éppen a legerősebbeknek. A magyar állam hatalmas vonzóereje olyan egységbe tömörített bennünket, amely képes volt

harcolni a poklok minden ördögével is és amelyet nem kérhettek olyan áldozatot, sem vérben, sem anyagiakban, hogy vele megriaszthatták volna.

A háborus dicsőségért és a háboru sikerével biztosítható békéért is rendkívül becsesek nekünk magyaroknak a lefolyt esztendő világra és örök időkre szóló eredményei. De legbecsesebbek mégis azért, mivel élő bizonyosságai életrevalóságunknak és mivel nemcsak ellenségeinkkel értették meg, hogy ezer éven át miként állhattuk meg itt a helyünket, hanem jómagunkat is megtanítottak arra, hogy így egyetértésben, a hazához való heroikus ragaszkodással, aminek most annyi fölemelő példáját láttuk, hogyan lehetett biztosítani Magyarországot számára az eljövendő másik ezer esztendőt is.

Borszékről.

Borszék, 1915. július.

Nem akar e pár sor fürdői levél lenni, hanem csak afféle helyzetkép-fele, hogy is megy a sorunk, az életünk a Borszéken, messze távol a nagy világfel fordulástól.

Csodás hely ez itt. Gyönyörűségeis oázis, a hová nem jut el a háboru zaja, ahol csak beszélnek arról, mit irnak a lapok a nagy csatákról, de nem látnak semmit a háboru borzalmából, pihennek itt csendesesen a lelkek, mindenki éli a rendes megszokott életét.

Az igazi pihenés helye itt. Derüs itt minden körös-körül. A drágaszép és nyugodtalmos időkből visszamaradt szigetecske, ahol minden úgy maradt, mint mikor a háboru kitörésekor elhagytuk. A kitört világaradás hőmpölygő hullámai ide nem értek fel.

Egy háborus esztendő emberfölötti rohamában kimerültek az erőim, hogy az eljövendő második esztendőnek ujult erővel kezdhessek hozzá, eljöttem ide, egy rövidke pihenésre, legalább magammal hozhattam a feleségemet is, hogy meggyőzzem a valóságban, van még szép élet is a földön, nemcsak kórház, panaszjajszó, borzalom és halál, melyekben az elmúlt rettenetes esztendőben annyi része volt, s amelyek oly szomorúvá tették az életét.

Régen elfelejtett dolgokkal találkozunk itt megint. Egy liter tej 13 krajcár. Hit ez egyenesen mesebe illő. Amikor eljöttünk Budapest-ről, ott már 50 fillért is ajándékba kezdtek volt adni a tejet, de naponta csak egy litert, mert több nem jutott. Itt meg annyi a tej, hogy fürödni lehet benne. Az első nap mindjárt hat litret vett a feleségem, hátha holnap már nem lesz, de másnap már 10 litret hoztak, látva, hogy mennyire lelkesedünk a tej után. Mi meg külön megköszönjük mindig a tejnőnek, hogy bár pénzért, de hozott tejet, mert így szoktuk meg ezt a fővárosban s úgy csodálkozunk ezen az asszony, hogy ő nekünk pénzért adja s mi mégis úgy hálálkodunk.

A lakások ára is kész meglepetés. Ilyen olcsón már csak a paradicsomban lehetett lakni.

Amelyik szoba eddig, mondjuk 100 korona volt egy hónapra, ha ma 25 koronát fizetsz, igen-igen elfogadják. Sőt két szobát is nyitnak a részre, hogy ezért a pénzért legyen külön hálószobád és külön nappalid.

Az étkezés teljesen kifogástalan, sőt dicsérendő.

A „Remény“-t egy Szalmácssy nevű marosvásárhelyi vendéglős tartja bérben. Hat koronáért ad napi pensiot, de annyit és olyan jól, hogy akik egy-két napra jöttek ide szét-

nézni és tájékozódni, egy héttig is itt maradnak a pensio kedvéért.

Az egész fürdő ragyog a tisztaságtól. Ha egy level lehull a fáról, vagy egyik kavicsot a másik helyre gurítja valaki, 10—15 takarító, seprős fiu szalad, hogy felszedje a száradó levelet és helyére igazítsa a vándellenkedő követ.

Az igazgatóság pedig oda van a figyelmeségtől. Minden vendégnek úgy járnak itt a kedvében, mintha éppen ő reá vártak volna egész tavaszon, ő érte takarították volna ki oly szépen a sétányokat és viragozták volna fel az egész fürdőt.

Vajna igazgató egész nap azon van, hogy minden vendégnek kedvessé, otthonossá tegye Borszéket.

A ki otthon főz, azt kioktatja, hol lehet olcsón beszerezni tejfölet, zöldséget, tojást, húst és pisztrángot.

Házhoz hordnak itt mindent, nem kell utána menni semminek. Isteni kényelem.

Soha annyi eper nem termett itt, mint az idén.

Vékasámra vesszük és esszük az epret. Kell-e ennel pompásabb gyümölcs?

A baronfi még nem tulságosan drága, ezalatt azt értem, nem drágább, mint Pesten, de a marhabus árat jó volna talán legalább a fürdőhelyeken maximálni, mert a mészárosok nagyási hóbortba estek s oly magasra emelik a hus árat, hogy más ne enessék húst, csak ők, ők pedig nem tudják megenni az összes húst s így együtt bűdösödnek meg. Nekünk fürdővendégeknek csak a káröröm marad, hogy a mészárosok dühöngenek, hogy a vendégek nem esznek húst s ők olyan drága húst kell eldobáljanak. Talán e téren is a rondes kerékvágásba jutunk hamarosan.

Lisztünk van bőven. De nem ám hadiliszt, hanem tiszta jófajta buzaliszt, meg rozsliszt.

Hála ezért Gyalóky Sándor főispán urnak, Borszék leikes istápolójának, aki minden nap törődik velünk, biztat, bátorít, hogy csak legyünk nyugodtan, mert a „szomszéd“, a hegyeken túl teljesen békeben van, nem kell tartanunk semmi meglepetéstől, telefonoz dél-előtt, délután, mindennap leadja az összes győzelmi híreket, melyeket azonnal kifüggesztet az igazgatóság Borszék főhelyein. A főispán ur maga személyesen annyit fárad a fürdővendégek jólétéért, nyugalmáért, megnyugtatósaért, mintha egyenesen az ő vendégei lennünk mindnyajan, akik Borszéken pihenünk.

Sőt, mivel ő maga a jelenlegi nehéz viszonyok között nem jöhet le Borszékre, leküldte közénk a kedves nejet, hogy annál inkább elhiggyük, nincs semmiféle háborus veszedelem, amely Borszéket fenyegetné.

Gyönyörű időnk van már két hét óta. Ha esik is, csak éjjel hull az áldás, hogy a napalunk mindig verőfényes, pihentető és élvezhető legyen.

Ragyogóan kék ég kerül el fölöttünk mindig. A nap fénye ezüstös-kék fátvölt von a rengeteg fenyőerdők égig emelkedő végtelenségére, tele van a levegő éltető fenyőillattal, madárdallal, a völgybe rohanó vizek kacagó locsogásával, vidám zuhogásával, minden zsongító erzéssel, ami erőtadóan pihentet, üdit és felvidít.

Soha sem volt szebb és soha sem volt ily szép Borszék, mint az idén. Soha sem lehetett oly igazán élvezni a vizet, a mesés környékét, mint most, amikor egy-egy pillanatra megrebent a szívünk egy elszabadult érzése, hátha el is veszthetjük volna.

Ez a vibráló érzés, ez izgatja Borszék iránti lelkesedésünket, hogy meglássuk annak minden rejtett gyönyörűségeit, eddig nem méltányolt, észre nem vett szépségeit, hogy felfedezzük újból és megszeressük felejthetetlenül a jó Istennek ezt az örömlünkre teremtett földi kincsét.

Vendég mindegy nap több és több érkezik. A villatulajdonosok is kezdenek beszállingozni.

Kedvesen mulatságos a tapogatózás, a hogyan jönnek ide a vendégek.

Először eljön a családfő. Szétnéz, megvan-e a villák, épék-e a berendezések, van-e mit enni, milyen is itt most az élet Borszákon?

Itt ül egy-két napig, kikutat, kitapasztal mindent s amikor meggyőződik, hogy aranyosabbak itt az állapotok az idén, mint más esztendőben, hirtelen eltűnik s egy pár nap múlva nagy megrakott szekerekkel érkezik a család, füstölni kezd a családi villa konyhákéménye s megkezdődik a sovárgott nyaralás.

Az üres villák így telnek meg lassankint. Naponta megolvasom, hány kéménynek megy fel a világos, áttetsző fehér füstje az ég felé, mint az áldozati tűz. Eleinte egy-kettőre össze tudtam olvasni a „füstöket“, de ma már annyi van, hogy mindig belezavarodom a sok füst összeszámolásába.

S ennek úgy tudok örvendeni!

Dr. Sándor Lúszló.

Akcióba lép-e Románia?

A bukaresti ruszofil sajtó felajdulása.

A ruszofil „Adeverul“ és „Dimineata“ a következőket írják legutóbbi számaiban:

Akarjátok e tudni, hogy akcióba lépünk-e, vagy sem?

Olvaszatok el a kormány hivatalos lapjának, az „Independance Roumaine“-nek következő kommunikációját:

„Augusztus hó első napjaira 200 vagon kőszén megérkezését várják az országba; a köszönet a kormány Németországban rendelte meg.

Jelenleg egy újabb mennyiség vásárlása tárgyában folyik a tárgyalás, amely mennyiség az iparosok részére van szánva“.

Felhívás a székely néphez!

Építsünk székely falukat!

Csikszereda, július 27.

A midőn országunk minden hazafias érzelmű városának szíve megdobban, hogy lakóinak áldozataiból az oroszok által tönkretett s felégetett felvidéki községeket újra felépítse és ezen negylelkű cselekedet által magának az emberiség emlékezetében, valamint a történelem könyvében örök dicsőséget, örök emléket létesítsen, — nem maradhat el ezen nemes akcióból régi idők óta dicsőfényrel koszorúzott Székelyföldünk lakossága sem.

Hiszen még Konstantin, keletrómai császárnak Kr. u. 950 év körül szerkesztett könyvében is az vagyon irva a székelyekről: „S mivel háborukban a nyolc nemzetiség legerősebbjeinek mutatkoztak, a háboruban előljárni és nemzetségeiben elsőnek választók“. Hasonló elismerésben részesültek a székelyek ősei Bonfinius, Mátyás király történetírója részéről.

Bebizonyították azonban székely honvédeink a jelen nagy háborúnak minden nagyobb csatájában is, hogy azon föld lakóinak ereiben, mely föld Mikó Imre gróf, Lázár gróf, Both gyergyói s Kornis Ferenc udvarhelyszéki hős királybírák, továbbá Gábor Aron és Thuróczi Mózes, valamint hasonló ily nagy s kiváló hazafinak szülőföldje, — még ma is vitélő őseinek nemes vére csörgedezik.

És amikor ma harcban levő apáink, fivőreink, fiaink minden csataterén úgy vakmerő bátorságuk, mint viharedzett kitarításuk és elmés találékonyosságukkal nem csak szövetségeseink, de ellenségeink részéről is csak dicső elismerésben részesülnek, nem maradhatunk el mi itthonmaradt férfiak és nők még egy pillanatra sem, nehogy önző, gyáva és szűkkeblű viselkedés által hős testvéreinknek példás és dicső magatartását elhomályosítsuk.

Mutassa azért meg minden itthon levő székely férfi és minden székely nő, hogy úgy ősök, valamint harcoló atyafiainkhoz méltóan, mint egyetlen egy nagy szív s egy nagy lélek, szintén részt vesz a hazai érdekét szolgálva, a szegény oroszujtató kárpáti szomszédaink, a felvidéki bonfiniak felségélyezésében.

Indítsunk azért mi is székely városaink és községeink körében ily nemes irányu gyűjtést, járuljon hozzá minden igazlelkű, honszerető székely férfi, minden jó szívű székely nő, kivétel nélkül, főlőleges vagy nélkülözhető fillérjeivel, legyen ez bármily csekély is, ezen hazafias emberszerető cselekedethez. Örökítsük meg mi is a felvidéken ujonnan felépülő községekben drága Székelyföldünknek szent nevét. Építsünk fel mi is egy vagy több új székely falut, hogy a székely nép mindenkori hazafias s nagylelkű áldozatkészségének ezen újabb bizonyítéka által is örökös emlék emeltessék.

A fenti célra szánt fillérjeinket küldjük a Csiki Lapok szerkesztőségének, amely minden egyes adományt sorrendjében hátsójai között nyugtázza és a gyűjtemény befejezése után mielőbb rendelkezési helyére juttatni fog.

A vármegye közlelmzése.

Csikszereda július 27

Fejér Sándor alispán megelőzni óhajtván a közlelmzés terén jövőben előfordulható panaszokat és hiányokat, az alábbi nagyfontosságú rendeletet intézte az eisőfoku hatóságokhoz, melyre különösen felhívjuk közönségünk figyelmét.

Az 1915-iki gazdasági év befejezés felé közeledvén, a közlelmzés további hatósági intézésénél nemsokára új idény kezdődik. Az e téren szerzett eddigi tapasztalatok újabb és erősebb eljárásra kényszerítettek.

A közszükséglet ellátásánál nagy nehézséget okozott, hogy nem lehetett a kívánt gabonamennyiséget mind beszerezni; az egyes vármegyék területéről kiutalt gabonának a malomba, azután az előállított lisztnek a malomból a községekbe való szállítása gyakran vasuti zavarok miatt késétt, sok esetben pedig nagy mértékben hátráltatta a közönség szükségletének kellő időben való fedezését azon körülmény, hogy a szükségletek összeírása tárgyában kiadott rendeletmet az eljáró hatósági személyek késedelmesen, hiányosan, több esetben a legnagyobb felületességgel hajtották végre. All ez főképpen a tengerivel való ellátásra, a mi miatt a szükségleti kimutatások a valódi szükségletet megközelítőleg sem fejezték ki. Ezért egyes községek pótlólag több ízben jelentették be utólagosan szükségletüket, s kérték annak fedezését, azonkívül pedig egyes községekből, különösen az utóbbi időben, nap-nap után keresik fel hivatalomat egyes községekben levők, hogy élmiükrol gondoskodjam.

Hogy ezen utóbb említett jelenségek megszünjjenek s a vármegye minden lakóssa szükségletéről kellő időben gondoskodhassam, főszolgabíró ur hazafias érzületére és kötelesség tudására appellálva, elvárom, hogy a most jelen alkalmammal kiadandó rendeletnek úgy és akkó tesz eleget, hogy a jövő közlelmzés ellátásához feltétlenül megbízható és pontos szükségleti kimutatásokat fog rendelkezésemre bocsátani, szóval olyan kimutatás lesz hozzám felterjesztve, a mely az összes szükségleteket feltünteti, de a melyben szükségletre nem szorulókat felvéve nem lesznek.

Az 1915. évi termés zárulá vételéről szóló 2072—915. M. E. számú rendelet 6 §-a értelmében a vármegye lakosságának közlelmzésére szükséges gabonamennyiséget folyó évi szeptember hó 15-éig akár elővétél, akár készáruvétél útján biztosítani kell, azért a szükségelt mennyiség pontos kimutatására van szükségem.

Felhívom tehát főszolgabíró urat, hogy az 1915—16 évi s egészen 1916 évi augusztus hó 15-ig számitandó gabonaszükséglet sürgős összeírása iránt haladéktalanul intézkedjék.

A községekben a községi előjárás útján, szükség esetén a gazdasági bizottságok, tanítók, lelkészek igénybe vételével, de főszolgabíró urnak ellenőrzése s a hol szükséges többszöri személyes megjelenése mellett házról-házra járva megállapítandó, hogy a 2072—1915. M. E. számú rendelet szerint a mezőgazdasággal foglalkozó fogyasztóknál 18 kilogrammot, más fogyasztóknál 10 kilogramm fejenkénti és havankinti mennyiséget véve alapul, milyen mennyiséget tesz ki az évi szükséglet 1916. évi augusztus hó 15-éig.

A szükséglet megállapításánál figyelembe veendő az, a kik mint termelők el tudják látni szükségletüket, figyelembe veendő továbbá az, a kik a 2072—1915. M. E. számú rendelet 4 §-a alapján önmaguk fognak szükségletükről 1915. évi szeptember hó 15-éig összkölendő bevásárlás útján gondoskodni.

A szükségleti kimutatásba tehát azok veendő be, akiknek tényleg szükségletük van, nem veendő fel azok, kik szükségletükről gondoskodtak, vagy a szükséges fedezettel rendelkeznek.

Az összeírásnál figyelmeztetendők a fogyasztók, hogy saját érdekükben áll, hogy az egész évi szükségletet bejelentés, mert utólagosan, későbbi bejelentés útján nem lesz biztosítva szükségletük, figyelmeztetendők arra is a fogyasztók, hogy céltalan a ténylegesnél több szükségletet bejelenteni, mert a meghatározottnál nagyobb mennyiség fölös készletnek fog amugyis tekintetni, a mi zár alá vétetik.

Olyan legyen tehát a szükségleti kimutatás, hogy az abból való kihagyás miatt senki ne éhezzen, az abba való felvetel folytán pedig senki felesleghez ne jusson, ily módon tehát az a közlelmzés ellátása és biztosítása tekintetében feltétlenül megbízható alapul szolgáljon.

Az összeírás alkalmával figyelmeztetendők még a fogyasztók főképpen arra is, hogy a bejelentést mennyiséget feltétlenül kötelesek átvenni, azért a bejelentéseknél a fogyasztók valamint az összeíró közegek a legnagyobb körültekintéssel járjanak el felelősség terhe alatt.

Ugyancsak utasítom a főszolgabíró urakat, valamint polgármester urakat, hogy a mennyiben a 1072—1915. M. E. számú rendelet 6 §-ában megállapított módon az egyes városok, nagyobb ipartelepek (fűrészgárak) szövetkezetek, kenyérsütődek, internátusok, kórházak, intézetek, fürdővállalatok s más hason szervezetek a különvásárlási joggal élni nem kívánnak s így szükségletükről a vármegyei törvényhatóság útján óhajtanak gondoskodni, ezen említett szervezetektől is vegyenek be lisztszükségleti előirányzatot, oly kikötéssel azonban, hogy a kert mennyiséget minden körülmények között átvenni kötelesek, — a kötelezettséget kifejező s a bejelentők által is aláírt ezen nyilatkozat az előirányzatot feltüntetendő.

A szükségleti kimutatások közül a járás összesített s főszolgabíró ur által aláírt kimutatás egy példány terjesztendő fel hozzám, a melynek minden adatáért főszolgabíró ur teljes felelősséggel tartozik.

Hogy a vármegye szükségletéről kellő időben gondoskodhassam, felhívom főszolgabíró, ugyszintén polgármester urakat, hogy a kimutatásokat hozzám 1915. évi augusztus hó 20-ig felelősség terhe alatt sürgetés nélkül küldjék be, annyival inkább, mert a később beküldött kimutatásokat semmi körülmények között figyelembe nem vehetem.

Csikszereda, 1915. évi július hó 21-én.

Fejér Sándor alispán.

LEGUJABB.

Iwangorodnál és a Bugnál orosz támadásokat visszavertük.

Az olaszok kétségbeesett éjjeli támadásai összeomlottak.

Budapest, július 25.

(Hivatalos.) Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Az orosz hadszíntéren a tegnapi nap viszonylag nyugodtan telt el. Csapataink Iwangorodnál az ellenség néhány gyöngye előretörését visszautasították. Krilovtól délre megbiúsítottuk az oroszoknak azt a kísérletét, hogy a Bugon átkeljenek. Egyébként a helyzet változatlan.

A görzi grófságban az ellenség tegnap egész napon át erős ágyutüzelésre szoritkozott. A doberdói fensik szélen állásaink ellen intézett kétségbeesett éjjeli támadások az olaszok súlyos veszteségei mellett ismét összeomlottak és mise változtathattak azon, hogy a partvidéki arcvonal megrohanása hiábavaló.

Osztrolenkától Pultuskzig a németek átkeltek a Narewen.

Kurlandban újabb 6000 oroszot fogtak el.

Berlin, július 25.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelenti:

Az Argonneok keleti szélén az ellenség egy erődházat felrobbantottuk. Laumoisonál, Bau de Sapt-tól délre a franciak legelől levő árkaik egy kis részében megvetették lábukat. Dünkirchen várára több bombát dobtunk.

Belov tábornok hadseregénél harcok folytak az ellenség utóvédjével. Itt tegnap további 6000 orosz fogtunk el. A Jesia mentén Kownótól délre és Dembogo vidékén, Szuvalkitól északkeletre, az ellenség ellen intézett előretörések alkalmával orosz lövészárkokat foglaltunk el.

A Narewet az Osztrolenkától délre eső vidéktől kezdve Pultuskig az egész arcvonalon átlettek. Pultusktól délkeletre csapataink a Bughoz közelednek. — E vártól délnyugatra, noha az ellenség szívós ellenállást fejtett ki, elértük a nazielsk—gzovói vonalat. Blonietől nyugatra az ellenség több állását elfoglaltuk és Varsótól délre rohammal bevettük Ustanov, Lbiska és Jazgarzew helységeket.

(Ustanov, Lbiska és Jazgarzew helységei mintegy 25 kilométernyi távolságban vannak Varsó középpontjától délre. Czovó 10 kilométernyire van Pultuskától, a pultusk—serocki ut mentén).

Az oroszok újabb súlyos veresége a Narew keleti frontján. — Sok ezer fogoly és 40 gépfegyver maradt a németek kezében.

Berlin, július 26

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelentik:

A Njementől északra Belov tábornok elérkezett Poswol és Poniewitz vidékére. Ahol az ellenség még ellentállt, visszavetettük, 1000-nál több foglyot ejtettünk.

A Narew fronton, Ostrolenkától felfelé is kiereszkoltunk az átkelést a folyón. A városról lefelé elkeseredetten ellentálló ellenséget lassan a Bug felé visszazoritjuk. Nehány ezer fogoly és 40-nél több gépfegyver maradt a kezünk között.

Novogeorgievsk és Varsó erődösorportok északi és nyugati arcvonala felé körülzáró csapataink közelebb nyomultak.

A Vojilavics (Cholmtól délre) — Hrubieszow (a Bug mentén) vonalon a legutóbbi napok harcaiban az ellenséget észak felé visszazoritottuk. Tegnap 11 tisztet, 1457 közembert elfogtunk és 11 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Egyébként a helyzet változatlan. A Visztulától nyugatra és Mackensou szövetséges csapatainál nincs változás.

(Paswol és Poniewitz mintegy 60 kilométerre, illetve délkeletre vannak Szawletól).

Sikeres harcok Sokalnál. 1100 orosz fogoly. Az olaszok újabb kudarcai.

Budapest, július 26.

(Hivatalos.) Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Sokaltól délre csapataink a hídfőkre nézve a Bug keleti partján értékes támaszpontot elfoglaltak, amely alkalommal 1100 fogoly és két géppuska jutott a kezünkre.

Grubieszowtól északnyugatra a németek újból tért nyertek.

Az arcvonal többi részén a helyzetben nem állott be változás.

A doberdói fensik széle körüli harc tegnap újból feléledt. Az olaszok az egész arcvonalon éjjel-nappal szakadatlanul a legnagyobb heveséssel támadtak, de az újabb erők, áldozatok igénybevétele hiábavaló volt. Az ellenség csak átmenetileg ért el helyi sikereket. Ma szürkületkor az eredeti állások kivétel nélkül újból a hős védők birtokában voltak.

A görzi hídtól ellen az ellenség újabb támadást nem kísérelt meg.

A görzi grófságban az ellenséges tűzesség ma reggel ismét tömegtüzelést indított.

A Krn vidékén tegnap délután egy ellenséges támadást kitérítésben és közáporral visszavertünk. A visszavonuló olaszok ágyútűzünkben súlyos veszteségeket szenvedtek.

Egyik repülőnk Veronára bombákat dobott le.

A karintiai és tiroli arcvonalon nem történt jelentős esemény.

Elsúlyosított francia tengeralattjáró.

Konstantinápoly, július 27.

(Hivatalos.) A török főhadiszállásról jelentik: Ma délelőtt tengerszoroson elsúlyosították a Mariotte francia tengeralattjáró naszádot. 31 löny legénységet foglyul ejtettük.

Ariburnuban 24-én bombavetéssel tüzet okoztunk ellenséges lövészárkokban. Július 25-én tűzérőségünk balszárnyunkkal szemközti levő lövészárkok és drótkadályok egy részét elpusztította. Ezenkívül bombázta ellenséges állásait és partraszállási helyeit és tetemes veszteséget okozott neki.

Sedil-Bahnál gyalogsági tüzelés és időnként szűnetelő tűzérőpárba. Ellenség állandóan használ fojtó gázbombákat. Július 25-én egy kis felderítő osztagunk Sedil-Bahnál balszárnyunkon rohammal elfoglalta ellenséges lövészárkok egy részét és benlevőket megölte, 420 géppuskát, löszert és bombákat zsákmányolt. Partí útegeink eredményesen bombázták ellenségnek keleti állásait és egyik táborát. Ellenség sikertelenül viszonzta tüzelést.

Ellenséges repülőkből bombákat dobott Halil Pasa kórházára, amelyen vízszintes irányban láthatóan volt kifüggesztve a vörös fálhold.

A többi arcvonalon semmi különös esemény nem történt.

3000 orosz fogoly, 5 géppuska.

Az olaszok legnagyobb vesztesége.

Budapest, július 27.

(Hivatalos.) Hófer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese a főhadiszállásról jelenti:

Mióta csapataink Sokalt rohammal bevették, a városról délkeletre egy magaslat birtokáért harcoltunk, amely a Bug-átkelések megtartása szempontjából különösen fontos. Tegnap vitáz ozredeink ezt az állást rohammal elfoglalták, miközben 20 tisztet és 3000 löny legénységet foglyul ejtettünk és öt géppuskát zsákmányoltunk.

Grubieszowtól északra a harcok sikeresen haladnak előre. — Egyébként északkeleten helyzet változatlan.

Olasz hadszíntéren tegnap reggel megkezdett tűzérőségi tömegtüzelés védelme alatt olaszok doberdói fensikot megerősített csapatokkal újból megtámadták. Támadás megheiusult. Olaszok nagyobb veszteségeket szenvedtek, mint eddig bármikor. Elkeseredett közelharok után csapataink a csata kileucodik napján is fensik szélén elfoglalt régi hadállásaik teljes birtokában maradtak.

Arcvonalunk többi részein jelentős esemény nem történt.

Az oroszok újabb veresége.

7260 fogoly, 13 gépfegyver.

Berlin, július 27.

(Hivatalos.) A német nagy főhadiszállásról jelentik:

Nyugati hadszíntéren franciáknak gyenge kézigranát támadásai Soucheztől északra és robbantásai Champagneban, Lemesnil környékén eredménytelenek voltak.

Nyugati Argonnokban megszálltunk néhány ellenséges árkot. Thiaucourt lövetésére ismét Pont-a-Mousson bombázásával feleltünk.

Vogézekben ellenség tegnap este elfoglalta legelől levő árkat Lingekopton. Münsterből északra, Roncé mellett egy francia, Perennes mellett pedig egy angol repülőgépet leszállásra kényszerítettünk. Bennelévöket elfogtuk.

Keleti hadszíntéren egy Mitautól ellenünk intézett előretörést visszautasítottunk.

Mitautól délre fekvő Poswol és Nyemen között nyomon követjük hátráló ellenséget.

Oroszok tegnap megkísérelték, hogy Narewot át előrenyomult csapatainkat Goworavo-Rozantól keletre és Wiszkov-Serock közti vonalról kiindult nagy és egységes támadást ide visszazoritassák. Oroszok offenzívája teljesen megheiusult. 3319 orosz elfogtunk és 13 gépfegyvert zsákmányoltunk. Rozantól keletre és délkeletre csapataink megvert ellenség mögött kelet felé nyomultak előre. Pultuskól délkeletre még makacsul harcoltak.

Novogeorgievsk és Varsó előtt nincs változás. Délkeleti hadszíntéren Iwangerod előtt szemmi újság.

Grubieszowtól északra több helységről kivettük ellenséget és 3941 orosz, közte 10 tisztet, elfogtunk.

Mackensen tábornagy német csapatainál helyzet egyébként változatlan.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Hálaadó és könyörgő istentisztelet.** Varsónap délelőtt 9 órakor a helybeli róm. kath. templomban a háboru évfordulója: Ikal-mából hálaadó és könyörgő istentisztelet volt, melyen megjelentek Gyalóky Sándor főispán, Vörös Szilárd ezredes, Szokoli őrnagy, Fejér Sándor alispán, Bigner József kir. törvényszéki elnök, Bodor Gyula kir. főerdőtanácsos, Szacsvay Imre vezető kir. járásbíró, dr. Ulfalusi Jenő polgármester a tisztviselőkkel és tisztikarral, ezenkívül még rendkívül sokan úgy, hogy kis templomunk zsufolásig megtelt hívó és ájtatos közönséggel. A szent misét dr. Szekeres József plébános igen fényes segédlettel mondotta. Hisszük és valljuk, hogy a jó Isten meghallgatja imánkat.

— **Egyházi hírek.** Ágotha Endre Csikszeredába és Mihály Lajos Csiknagyboldogaszszonyra káplánoknak kinevezettek. — Darvas Dénes segédlelkész Csátószegről Piskitelepre, Salati Ferenc segédlelkész Brassóbról Csátószegre és Sorbán József Csiknagyboldogaszszonyról Brassóba helyeztetett.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Szopos Sándor gyergyószentmiklósi állami főgimnáziumi r. tanárt a dési állami főgimnáziumhoz helyezte át.

— **Előleptetések.** Dr. Benke Antal hadnagyot főhadnagynak, dr. Dávid László, Márkos Sándor és Jakabffy Béla zászlóosokat hadnagyoknak léptették elő, valamennyit a cs. és kir. 82. gyalogezredben.

— **Orosz fogságba kerültek** Albert Vilmos és Imre Lajos, a gyulafehérvári gimn. derék két tanára.

— **Kinevezés.** Gyalóky Sándor főispán Ferencz Dénes szárhegyi lakost a szárhegyi állami anyakönyvi kerületbe ideiglenes anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— **Halálozás.** Báldi Pop Aurél nyug. kir. törvényszéki bíró f. hó 12-én 50 éves korában Budatalkén hirtelen elhunyt. Halálát neje és öt gyermeke gyászolja.

— **A németeknek másfél millió orosz foglyuk van.** A Bayerische Staatszeitung számítása szerint a különböző harcokban ejtett és Németország foglytáboraiiban őrzött foglyok száma — a német vezérkar legutóbbi kimutatását is beleszámítva — a másfél milliót is meghaladja.

— **Hősi halál.** Ambrus András szárhegyi községi aljegyző, m. kir. 22. honvéd gyalogezredbeli egyéves önkéntes az északi harctéren, a Ruda község melletti litkötetben folyó hó 1-én hősi halált halt. A hős katona szép reményre jogosító közszolgálatának kezdetén áldozta fel életét a magyar hazáért. Haláláról Szárhegy község képviselőtestülete és előljárósága külön gyászjelentést adott ki.

— **Tudakozódás a hadbavonultakról.** A Vörös Kereszt Egylet budapesti tudósító irodájának vezetősége a háboru tartama alatt szerzett tapasztalatai alapján a tudósítói szolgálatban való részvételre választmányunkat is felkérte. Ezért tisztelettel értesítem az érdekelteket, hogy választmányunk felkérte a működési körébe utalt felcsiki, alsziki és szépvízi járások valamennyi községének r. kath. plébani hivatalait, vagy ahol az nincs, a községi előljáróságokat, hogy a rendelkezésükre bocsátandó Tudakozó lapok felhasználásával közvetlenül vagy választmányunk útján intézzék a hadbavonultak után való tudakozódást. Akik tehát hadbavonult hozzátartozójuk sorsát meg tudni óhajtják, sziveskedjenek eziránt személyesen a fent jelzett hivatalokhoz fordulni, a melyek a szükséges adatok bementése után a tudakozódást közvetíteni fogják. Városunkban a tudakozódások közvetítését alulirott végzi. Szlávik Ferenc, ügyvezető alelnök (Rákóczi-utca 25. sz.)

— **Maximális árak Csikban.** A kormány újabb rendeletet bocsájtott ki, amely a buzalisztra és rozslisztra megállapított legmagasabb árakat szabályozza. A rendelet július 25-én már életbe lépett. Eszerint Csik vármegyében buzából a finom tésztaiszot és dara métermázsánként 78 K., főzöliszt 60 K., kenyérliszt 42 K. 24 f., korpa és mindennemű őrlési hulladék 18 korona, rozsból liszt 42 korona 24 fillér, korpa és mindennemű őrlési hulladék 18 korona. Aki a rendeletben foglalt rendelkezéseket megszegi, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Alapítványi helyek községi közigazgatási tanfolyamhallgatók számára.** A belügyminiszter a községi közigazgatási tanfolyamhallgatók számára Kassán, Marosvásárhelyen, Nagybecskerekben és Szombathelyen létesített internátusokban 150 ingyenes és 76 féldíjas állami alapítványi helyre az 1915—1915 tanévre pályázatot hirdet. Ha a tanfolyamokkal kapcsolatos internátusok esetleg nem volnának megnyithatók, a tanfolyamhallgatók az alapítványi helyek évi díjának megfelelő 600 vagy 300 koronás, kizárólag lakás és ételmezésre fordítandó tanulmányi segélyben fognak részesülni, illetőleg természetben nyújtandó lakás és ellátásban részesülni. A jól felszerelt pályázati kérvényeket a belügyminiszterhez címezve, f. évi augusztus hó 5-ig a vármegye főispánjához kell benyújtani.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Fekete Imre marosvásárhelyi királyi ítélőtáblai bírót saját kérelmére folyó évi szeptember elsejétől kezdődőleg hat havi időtartamra a budapesti királyi ítélőtáblához helyezte át. Ez az intézkedés a budapesti királyi ítélőtábla rendkívül megnövekedett ügyforgalmának lehető gyors bebonyolítása érdekében történt, minek következtében összesen 16 vidéki táblabíró helyeztek át Budapestre.

— **Nyilvános nyugtázás.** A Vöröskereszt Egylet Csikszereda városi választmányának a sebesült katonák részére Domonyáncz Annuska 200 drb. szivarkát, Szlávik Ferencné 6 drb. rózsafüzért és két csomag magyar kártyát, Csikpálfa községe (Péter Mózesné gyűjtése) 22 koronát és Lacher Gyula egy csomag magyar kártyát adományozott; a nagytózdében levő gyűjtőszekrényben pedig 514 drb. szivarka gyűlt össze. Fogadják valamennyien a választmány hálás köszönetét.

— **Meghívó.** A Csikszeredai Vadásztársaság 1915. augusztus 1-én este 7 órakor tartja rendes közgyűlését az „Otthon” kávéház helyiségében; melyre a t. tagok ezuton hivatnak meg. — Amennyiben a gyűlés a tagok részvételensége miatt megtartható nem volna, ugy azt augusztus hó 7-én tartja meg.

— **Kérelem.** A Vöröskereszt Egylet Csikszereda városi választmánya tisztelettel kéri városunk és vidéke hazafias közönségét, sziveskedjék a helybeli kórházakban ápolat sebesült katonák részére olvasnivalót, szivarkát és használt játszókartát adományozni. Adományokat elfogad és hírlapilag nyugtáz Szlávik Ferenc ügyvezető alelnök.

— **Kitüntetett székely honvédek.** A m. kir. honvédség legutóbb megjelent „Rendelei Közlöny”-e az alábbi brassói 24. honvédegyalozredbeli kitüntetéseket közli: Az I. osztályú vitézségi érmet kapták: Benkő Mózes és az ellenség előtt elesett Vajna István tartalékos zászlósok. Csutak Béla őrmester, hadapródjelölt, Nagy Aron őrmester, Incze Sándor szakaszvezető, Jani Mihály, Huszár György, Lázár Lajos tizedesek, Fodor Lajos őrzvezető. A 2. osztályú ezüst vitézségi éremmel lettek kitüntetve: Szünstein László hadnagy, Farkas Nándor tartalékos hadnagy, dr. Weinhold Frigyes, Miklós Béla és Markos Albert tartalékos zászlósok; Rusz Sántha István, Gross Oswald és Ürmössy Zsigmond hadapródjelöltek. Bretz János őrmester, Ilyés Péter, Ördög Aron, Dombi László, Ábrahám András, Máthé Ferenc és Vályi Sándor szakaszvezetők, Bálint József, Telkes Károly, Benedek István, Orbán István, Váncsa Lajos, Schusztar János, Benes Demicu, Serbán Demeter, és Müller Mihály tizedesek, Buhn Péter, Cíkó Ignác, Kovács Ferenc, Kristály József és Szaraz Ferenc őrzvezetők, Márton Béla, Nagy György, Gergely Károly, Sebe József, Szabó István, Bot István és László Mihály honvédek. A bronz vitézségi érmet kapták: Horváth Gaudi István, Lukács Márton, Glatz Mihály, Barta Vilmos, és Péter István szakaszvezetők, Flescher János, Kosta Károly, Márton Dénes, és Váncsa János tizedesek, Bilbók János, Kovács Ferenc, és Hatos József őrzvezetők; Adami Márton, Miklós Ferenc, Lukatos Géza, Bójte Gábor, Katona István, Vaszi István, Gránosa Mihály, Köpe Mihály, Albert János, Szócs János, Német Károly, Bántó György, Ferenc József, Kádár Miklós és Pál János honvédek, Farkas József és Kánya Gyula népfőkelők.

— **A hős nyolcvankettősök.** Már eddig is sokat írtak a székely nyolcvankettős gyalogczred vitézségéről. Most a legutóbbi harcokból is kivették a részüket, különösen a Wislokánál, ahol éjszakai támadás során tüntették ki magukat. Itt nemcsak, hogy az átkelésnél az elsők voltak, de röktön támadásba mentek át, a mely reggelig tartó ütközetét fejtődött ki. Egyik részük míg a csatározás tartott fedezéket készítettek s nappalra ide vonultak a támadók. Ekkor az oroszok néhány ágyúval tüzelni kezdtek az előretolt állásokba, de szerencsére alig okoztak jelentékeny kárt. Másnapra minden bizonynyal jól belőtték volna az ágyúikat, azonban alig hogy szürkülni kezdett, már a rohamra készülődtek a nyolcvankettősök. Az ágyúk ellen! És estére már meg is közelítették a tüzeriséget. Olyan meglepetéssel csinalták ezt, hogy csupán három lövést adtak le az orosz tüzerek. Többet nem tudhattak. Tíz órákor visszhangzott a tájék, rettenetes kézitusa folyt, tizenegy órára minden csendes volt, akárcsak a temetőben. Ekkor éjjel állásaiból visszavonult az orosz s reggel huszárcsapatok mentek előre, hogy hátvédjeiket nyugtalanítsák és hogy kikémléjék a terepet. Mikor egy nyolcvankettős zászlóalj előtt elhaladtak a vezető tiszt megkérdezte az egyik altisztet, hogy melyik ezredből valók. Mikor megtudta harsány hangon így kiáltott hátra:

— Huszárok, a nyolcvankettősök előtt le a csáková!

És a huszárcsapat levett csákovával vonult a székely vitézek előtt, akik a huszárokat viszont megélték.

— **Sofför-képzés.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara utján közli az állami sofförképző iskola az érdekeltekkel, hogy 2—28-ig terjedő időben tartandó rendszeres tanfolyamra nagyobb számban felvesz rendkívüli hallgatókat is, akik ha csupán a vezetői igazolvány elnyerését óhadják, még rövidebb idő alatt is végezhetnek, s a gépjárművezetői vizsgát az iskola járművein tehetik le, azonban a tanfolyamról vizsgát nem tehetnek, csak látogatási bizonyítványt kapnak. A rendkívüli hallgatóknak erkölcsileg kifogástalannak, magyarul írni-olvasni tudónak és ép egészségesnek kell lennie. A kérvény ép ugy szerelendő fel, mint a rendszeres tanulóké. Beiratási díj 20 korona, tandíj 200 korona. Felmentés ez alól nincs.

— **Rokkant katonáink részére** a háboru kitörése napján, a helybeli plebánia templomban tartott háladáó istentisztelet alkalmával begyűlt ötven korona 84 fillér, a melyhez az erdélyi csendőr hadosztály 3 ezredének tisztikara a templomban letett adományain kívül még 22 azaz huszonkét koronát küldött. Ezen összeget az előbbivel, tehát 72 korona 84 fillért, rendeltetési helyére juttatott a Plebánia hivatal.

— **Az E. M. K. E. budapesti Collegiuma.** Az E. M. K. E. székesfővárosi választ-

mányja a múlt év július havában tartott újraalakuló gyűlésén nagyszabású munkatervet dolgozott ki az erdélyi magyarság és székelység kulturális, közgazdasági és szociális érdekeinek védelmére. E célok szolgálatában már múlt év szeptember hó 1-én megnyitotta flu Collegiumát erdélyi magyar főiskolai, közép és szakiskolai tanulók számára. Egy esztendő tapasztalat után ma már meg lehet állapítani az intézménynek a fővárosban tanuló erdélyi magyar ifjúságra nézve nélkülözhetetlen szükségességét és áldásos voltát. A Collegiumban a növendékek kiváló fővárosi tanerők felügyelete alatt állanak, akik állandóan figyelemmel kísérik előmenetelüket s a szülői gondosságot pótló szeretettel nevelik a Collegium lakóit. A Collegiumban a növendékek havi 100. koronáért lakást és teljes ellátást kapnak. Felvételi díj 15 korona. Szegénysorsu, jeles előmenetelű tanulók számára az 1915—16 tanévben tekintettel a rendkívüli viszonyokra 5 kedvezményes és 3 felfizetéses hely rendszerezett. Felszerelt kedvezményes és felfizetéses helyek elnyerésére vonatkozó kérvények a Collegium igazgatóságához (Budapest, VI. Vilmos császár-ut 55. sz.) augusztus hó 10-ig adandók be.

— **Kinevezés.** A kolozsvári m. kir. posta-és távirdaigazgató a várdotfalvai postamesteri állásra Vailó Sándorné szül. Sándor Anna gyetvai lakost nevezte ki.

— **A Székelyföld vikáriusa.** A Magyar Kurir jelenti: Az ujonnan létesített hajdudorogi püspökség szervezésének egyik égető kérdése nyert megoldást azzal, hogy Miklósy István megyéspüspök Hubán Gyula szatmári lelkeszt kinevezte a Székelyföld püspöki helynökévé. A püspök az egyházmegye alapítása óta szorgalmazta a székelyföldi helynökiség anyagi kérdéseinek rendezését s miután ezt keresztülvitte, azonnal kinevezte az új vikáriust.

— **A 24-esek vitézsége.** A brassói 24-es honvéd gyalogezred honvedeiről már számos hőstörténet beszél. Nagy Endre a napokban írta meg egyik legutóbbi dicsőséges küzdelmeiket, mikor a 24-esek együtt a 23-asokkal, ásókkal, csákánnyal mennek neki az ellenségnek s aratnak fnyes diadalt. Ezt egy író írja, míg most július 4-iki kelettel egy 24-es tiszt számol be 24-esek vitézségéről. Az elismerő sorok, a mi egy újabb babérág a nagy babékoszoruhoz, így hangzanak:

„Ha eddig szépen, úgy most gyönyörűen harcolunk. Az orosz többet nem tud megállni előttünk. A legpompásabb fedezékekkel, sziklákról, vagy vizek partjairól 1—2 órai harcral verjük vissza, legtöbbje megadva magát. Ma két rohamunk volt, két különböző csapatra. Zászlóaljunk fényes dicsőséget szerzett a 24-es névnek.”

Miutha csak Petőfi lantja szólalna meg:

„Nem mondom én, előre székelyek, Ugy is előre mentek hős fiuk.”

A magyarok, a székelynek hire, dicsősége szerteszált már egész Európán és hámu'attal ejtik ki nevüket. Mily sokat mondanak azok a szavak is, melyek Böhm Ernőllé ajkáról hangzottak el tiszta magyarsággal Lemberg előtt a magyar fiukhoz: „Nem mondom én fiuk, hogy legyetek bátrak, legyetek hősök, hanem azt mondom, hogy legyetek magyarok. Előre magyarok!”

— **Adomány.** A Vörös Kereszt Egylet Csikszercda városi választmányja a tartalékhórház kibővítése céljára a következő adományok érkeztek: Csiktaplocáról (Balázs József községi bíró gyűjtése): Botár Györgyné és Miklós Antalné 1-1 alsónadrág, ifj. Botár Ferencné és Barabás Gézáné 1-1 lepedő, Vas Istvánné 1 paplan, ifj. Vas Józsefné 1-1 ing és alsónadrág, Mihály Lajosné, özv. Csorba Jánosné, Balázs Józsefné, ifj. Mihály Antalné és Csedő Dávidné 1-1 párna, Gegő Janosné réti 1-1 ing, alsónadrág és lepedő, Gó Dénésné 1-1 párna és törülköző, Gyórpál Tamásné 1 lepedő és 2 törülköző, Vizi Ignácné 1-1 lepedő, ing és törülköző, Anda Józsefné 1 ing, Botár István tanító 1-1 lepedő és törülköző, Gál Beniné 2 lepedő, Imre Dénesné 1-1 lepedő, törülköző és párna, Gál Sándorné áll. tanító neje 1 törülköző, Gál Domokosné 1-1 lepedő és törülköző, Lajos Ignácné 1-1 lepedő, alsónadrág és törülköző, Holló D. nesné 1 törülköző, Geczó Andrásné 1 párnahuzat, Horváth Vincéné 2 ing, Lajos Józsefné G. urka 1-1 ing és alsónadrág, Márkos Endre, Buzás János, Balázs József, Gál Béni, Botár Elek gépész, Nika Albert, Péter János, Borez Antal, Miklós Antal, Balint Károly, Holló Bálint, és Xántus Dávid közösen 2 új paplan. Az adományozóknak s a gyűjtőknek is, valamint Gyórpál Eleknek az adományok díjtalan be-

szállításáért hálás köszönetet mondunk. Bodor Gyuláné társelnök, Szilávik Ferenc ügyvezető alelnök.

— **Tábori árumintaforgalom újra felvétele.** F. évi július hó 22-től kezdve a táborba árumintaküldemények ismét küldhetők, de egyelőre kizárólag csak a következő tábori postákhoz: 9, 10, 11, 14, 16, 34, 39, 45, 51, 53, 55, 61, 69, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 99, 106, 109, 113, 119, 129, 136, 145, 149, 151, 168, 169, 170, 176, 186, 187, 188, 189, 191, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 251, 254, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630, Sarajevo. A m. kir. postahivatalok szigorúan utasítva vannak arra, hogy csak oly tábori áruminta küldeményeket vegyenek fel, melyeknek csomagolása a hosszú és viszontagságos szállításhoz megfelel, mert annak oka, hogy a tábori árumintaküldemények tartalma sokszor rendeltetését el nem éri, főleg az árumintaküldemények hiányos és gyenge csomagolásában rejlik, minek következtében a tartalom a burkolatból, részben vagy egészen kiesik, illetőleg a burkolat a czimadatokkal együtt elrongyolódik. A csomagoláshoz mindenkor erős vászon, vászoupapír, fa- vagy tartós kartondoboz használandó és az árumintaküldemény mindig zsineggel többszörösen jól átkötendő. A zsineg végeit nem csokorra, hanem góbró kell kötni, hogy a szállítás közben magától fel ne oldódhassék. Polyadékat, olajat és könnyen olvadó zsirneműeket tartalmazó üvegek csomagolására kizárólag csak fa- vagy fémtartályok és dobozok használhatók. Ezek helyett hullámosan recézett 2—3 szoros ruganyos papírbéléssel ellátott papirdobozok használata, az előirt kettős burkolat valamelyikének pótlására, a mi a rendszeres postai forgalomban meg van engedve, a tábori postákhoz címzett árumintáknál ki van zárva. Romló tárgyat vagy ételkészert tábori árumintaküldeménybe elhelyezni nem szabad, mert az a meleg időjárás mellett és a viszontagságos, hosszú szállítás alatt feltétlenül megromlanék. A m. kir. postahivatalok ennél fogva utasítva vannak, hogy a tábori árumintaküldeményeket felvéltel, illetve továbbítás előtt vizsgálják meg, vajjon nem tartalmaznak-e romló dolgot. Igenlő esetben a a küldeményt a postai szállítástól feltétlenül kizárni és a feladónak visszaadni kötelesek.

— **Árlejtési hirdetmény.** A m. kir. pénzügyigazgatóság 20.252. 1915. l. szám alatt az 1915—1916. évi fűtési időnyre szükséges tüzfifa beszerzésre árlejtést hirdet. Az árlejtés folyó évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor lesz a pénzügyigazgatóságnál megtartva. Az ajánlatok írásban adandók be a fentebb kijelölt időig a pénzügyigazgatóság főnökéhez. Az íráshell ajánlathoz (100) Egyszáz korona bánatpénz csatolandó. A pénzügyigazgatóság részére szükséges tüzfifa mennyisége mintegy 200—240 köbméter (50—60 öl) lesz. Mindenek előtt elsősorban hasábos kemény tüzfifa szállítása igényeltetik. A hivatalos helyiségek fűtésére szolgáló tüzfifa kivül a tisztviselők magán szükségletére is mintegy 280 köbméter (70 öl) tüzfifa beszállítására kiterjeszhető az ajánlat. A szállítási és szerződési feltételek a pénzügyigazgatóságnál tudhatók meg.

— **A csiki székely a háboruban.** Ed-dig az angolokról szólt az a nóta, hogy megőrzi a hidegvérét minden körülmények között. A nagy idők szele azonban elfújta ezt a véleményét, mint ahogy a francia is megcáfolta a róla terjesztett műveltség híret. A székely katoná az igazi hidegvér, akit nem hoz ki a sodrából még az sem, hogy kártyázás közben becsap a gránát a fedezékbe s az egyiket a földre dobja. Gyorsan lábra áll és mivel jó kártya van a kezében, megüti a bankot és meg is nyeri.

Ezt a nagyszerű esetet egy 24-es szakaszvezető írta meg. Így szól a székely hidegvéréről tanuskodó történet:

„A csiki zászlóalj 4 embere a legnagyobb ágyuharc alatt a fedezékben kártyázott. Egyszer csak becsap egy gránát közéjük s egyiket kidobta az asztal mellől. Hogy történt, hogy nem, a pasinak nem történt semmi baja. Összeszedte magát gyorsan s mivel ép asz volt a kezében, megütötte a 40-es bankot és meg is nyerte. Ilyen formán háboruzik a székely.”

— **Halálraitelt marosvásárhelyi közhuszár.** A kolozsvári honvéd hadosztályhíroság tegnapi tárgyalásán halálraitelte Ötvös Rupi 9. honvédhuszárezredbeli közlegényt háboru idején elkövetett harmadszori szökés büntetéseért. Az ítélet golyó általi halálra szék.

— **Négyszázötven muszkát hogy fogott el öt székely honvéd?** Egyik sepsiszentgyörgyi kórházban ápolnak egy fiatal székely honvédet: Márkos Árpádot, akinek mellét az I. vitézségi érdemjelen kívül nemsokára a vaskereszt is fogja ékesíteni. A vitéz székely honvéd, a 24. honvéd gy. ezred katonája a háború kitörésekor Romániából jött haza fegyvert fogni hazájáért s első kitüntetését akkor kapta, amidőn a lupkovi szorosnál női ruhába öltözve az orosz tűzérési állásokat úgy kikémlelte, hogy a mi tűzérésünk sikeres belvése két muszka üteget pusztíthatott el. A Dnyeszter menti csatáknál egy ütközet folyamán ötdmagával őráratban volt s az erdőben, a hol haladt, aunyira előrenyomult, hogy a muszka rajvonal hátába került. Egy pillanat múlva hatalmas huráh-val vetette magát az oroszokra. Ezek azt hitték, hogy bá vannak kerítve s hátra sem nézve, eldöbtek fegyvereiket és az arcvonalukra támadó németek felé indultak feltartott kezekkel. Márkos megcsipte az oroszok gépfegyverét s hirtelen beállítva, párat lött. A futó oroszok, — a kik már fegyvertelenek voltak ekkor, — csak most néztek hátra s vették észre, hogy őket a kik négyszázötvenen voltak öt honvéd fogságba hajtotta!

— **Olcsóbb lesz a petroléum.** Mióta a háború kitört tudvalevőleg minden elképzelhető cikk drágább lett. A mindennap szükséges áruk közé tartozik a petroléum is. Ennek az ára több okból emelkedett. Először, mert a petroléum-források nemrég még orosz uralom alatt lévő Galiciában voltak. Ezenkívül lelkiismeretlen üzerek, a kik minden árban összevásárolták a hordókat, fokozták a drágaságot. A helyzet ma már sok reménység kecséget és bizonyos, hogy az árak hamarosan redukálódnak fognak. A petroléum rövidesen olcsóbb lesz. A boryslawi, drohobyeci és tustanovicei telepen valóságos petroléum-szüretelés folyik. A nyersolaj termelése és finomítása megkezdődött és az eddigi kilátások szerint minden reményünk meg lehet arra, hogy a kellő intézkedések és azoknak precíz végrehajtása mellett piacunk nem fog hiányt szenvedni petroléumban.

— **A harctéren eltemetett katonák exhumálása.** A kormány intézkedett, hogy a harctéren elesett és eltemetett katonák tetemét exhumálhassák és hazaszállíthassák. A folyamodó tartózkodási helye szerint illetékes katonai parancsnoksághoz adhatja be folyamodványát. A parancsnokság továbbítja a kérvényt a hadtápkörlethez s a kiküldött katonai képviselő, kinek jelenlétében eszközlik az exhumálást, állítja ki a hullaszállítási levelet. Exhumálni csak különálló sírokból lehet, melyekbe egy halottat helyeztek s a mely halottnak személyazonossága megállapítható. Exhumálni csak a hadsereg körzetében lehet. Ez a rendkívüli intézkedés a hadjárat tartamára szól. A lezereies után a főnálló polgári törvények értelmében történik az exhumálás és hullaszállítás. A háború után a harctéren elesett katonák exhumált tetemének szállításánál a vasutak 50 százalék kedvezményt nyújtanak. Az összes költségeket a folyamodó fél viseli, mely előre meg nem állapítható.

— **Az aprópénz elrejtésének megtorlása.** Az aprópénzhiány még ma sem szűnt meg, bár a belügyminiszter erélyes rendeletet adott ki a vidéki hatóságokhoz, hogy világosítsák fel a lakosságot plakátok útján is, milyen oktanul cselekszik az, a ki odahaza felhalmozza az érepen-t. Egyébként az ilyen teaurálást szigorúan büntetik. Ugy látszik, némely vidéken nagy erélylyel hajtják végre a belügyminiszter rendeletét. Eszéken a rendőrség házkutatást tartott egy vendéglősnél, a kinél 5265 korona értékű ezüst, nikkelt és rézpénzt találtak. A pénzösszeg felét a kincstár javára elkobozták. Azt hisszük, hogyha erre, mifelénk is megesnék egy pár sikerült házkutatás, napvilágra kerülne a buta és önző emberek által eldugott váltópénz.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. A. Sajnálataunkra nem közölhető.

Egy kereskedő-segéd,
a ki a fűszerkereskedésben jártas, azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatokat Dobál Gergely, Gyimes-Középlök kérek.

Sz. 773—1915.

mj.

Hirdetmény.

Csikvármegye magánjainak kezelésére vonatkozó alapszabályok 6. és 14. §§-ai alapján felhívom mindazokat, kik a „Ruházati“, „Lóbeszerzési“ továbbá az „Ipar“ alaphól a folyó évben kiutaladó alább felsorolt segélypénzeket elnyerni óhajtják, hogy eziránti kérvényeiket hozzám folyó évi augusztus hó 15-ik napjáig adják be, mert a később érkező folyamodványok nem fognak figyelembe vétetni s hivatalból vissza fognak utasíttatni.

Kiosztás alá kerül;

A) A Ruházati alaphól:

16000 korona segélypénz az erdészeti, bányászati, gazdasági, műegyetemi műipari, művészeti, jogi, orvosi és bölcsészeti felsőbb tanintézeteket hallgató s legalább is jó előmenetelt igazoló tanulók között 200 400 korona terjedő összegekben.

B.) A Lóbeszerzési alaphól:

1600 korona segélypénz, gymnáziumot, reál- és ipariskolát, tanítóképezdét, valamint erdészeti, bányászati, gazdasági, műegyetemet, műipart, jogot, orvostant és bölcsészettant hallgató s legalább is jó előmenetelt igazoló, Csikvármegyei származású s ide illetékes székely tanulók között.

A kik a Lóbeszerzési alaphól kapnak segélyt, tartoznak a huszár családok valamelyikéből való leszármazásukat igazolni s a mellett iskolai és vagyoni bizonyítványt is bemutatni, azok pedig, kik a „Ruházati“ vagy az Iparalaphól kérnek segélyt kéréseikhez iskolai és vagyoni bizonyítványt tartoznak mellékelni és a mellett igazolni kötelesek, hogy Csikvármegyében született Csikvármegyei székely származású és e megyében illetékességgel bíró apák gyermekei.

Azon folyamodó tanulók, vagy szülők kérvényei, kik több mint 15 éve, hogy Csikvármegyéből távol vannak, az érvényben levő vonatkozó szabályok szerint figyelembe nem fognak vétetni s hivatalból vissza utasíttatnak.

Megjegyeztetik, hogy folyamodók hatóságilag hitelesített iskolai bizonyítványuk másolatát tartoznak kérvényükhöz csatolni, minthogy azok nem fognak visszaadni.

Hangsúlyozom, hogy az ezen hirdetményben felsorolt segélypénzek elosztása felett folyó évi augusztus hó második felében hozandó igazgatótanácsai határozat senkinek sem fog külön kézbesíttetni, hanem a „Csiki Lapok“ és „Gyergyó“ című lapokban való megjelenésüktől számított 8 nap alatt kell felelkezni.

Csikvármegye magánjainak igazgatótanácsának elnöksége.

Csikszereda, 1915. évi július hó 16. án.

Fejér Sándor,
alispán,
igazg. tanács elnök.

Eladó fajborok.

Részleteket levélben közöl
dr. Pap István, Magyar-
királyfalva u. p. Sövény-
falva (Kisküküllőmegye).

2-2

FOGAK!

brassói Greising Albert
műfogspecialista Csikszeredában

Elvégez minden fogorvosi műtétet, u. m.: foghuzást helyi érzéstelenítéssel, arany és más töméseket; készít műfogakat és teljes fogsorokat szájpadlás nélkül, korona és hidmunkálatokat.

10 évi garancia!
Közóhajra folyó évi augusztus 1-vel csikszeredai lakos lesz.

*****

Rendelni fog:

Délelőtt

8—12 óráig.

Délután

2—6 óráig.

10—

*****

Lakása: Augusztus 1-vel Kossuth Lajos-
utca, Dr. Zakariás Manó ügyvéd házában.

Pergetett finom MÉZ

kilója 2 korona, Xantus Dávid
tanítónál, Csiktaplocza.

2-2

Árverési hirdetmény.

Az Alsó - Oitvölgyi Halásztársulat a halászati jogot, a módosított tüzerterv 3. §-a értelmében három bérleti szakaszra osztva és pedig

I. szakasz: Madéfalva, Csikcsicsó, Csiktaplocza és Zsögöd község határába eső vízterületekre;

II. szakasz: Csikszentkirály, Csikszentimre és Csikszentsimon községek határába eső vízterületekre és

III. szakasz: Csátószeg, Verebes és Tusnád község határába eső vízterületekre.

Csiktaplocza község házában, folyó évi augusztus hó 15-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános versenytárgyaláson, 1915. május 1-től kezdődőleg 6 egymásután következő évre bérbeadja.

Csiktaplocza, 1915. évi július hó 23-án.

Lázár Miklós,

1-3

elnök.

Szám 68—1915. végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi Fl. 1610. számú végzése következtében dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt Csikdélne közbirtokossága javára 500 korona s járulékaik erejéig 1914. évi május hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1040 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: Kánya Jakabnál: 2 tehén, ifj. Kánya Józsefnél: 4 csitkó, 3 drb borju és 10 szekér széna nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbírósnak 1915. évi Fl. 1610. számú végzése folytán 500 kor. tokekövetelés, ennek 1913. évi szeptember hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 148 korona 33 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedők lakásán Csikdélne leendő megtartására 1915. augusztus 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereda, 1915. évi július hó 22-ik napján.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

Szövetek!
Selymek!
Bársonyok!
Szalagok!
Csipkék és
Diszek!

DIVATÁRUHÁZ!
BERBEKAR ÉS CZINK

Kolostor-utca 7. szám. ♦ BRASSÓ ♦ Telefon szám 470.

Ujdonságok minden idényre naponta érkeznek!
Angol és francia ruhák elkészítését elvállaljuk! 45-60

Menyasszonyi
kelengyék!
Asztalneműek!
Bluzok!
Pongyolák és
Női kabátok!

FOGAK

és teljes fogsorok, szájpaddás
nélkül, foghuzás, fogtömés,
aranykoronák és aranyhidak.

Gerő Arthur

vizsgázott fogtechnikus

Brassó, Kolostor-utca 31. sz.

Világháborús könyvek
kaphatók

Vákár L. könyvkereskedésében

Csikszeredában és pedig:

A nagy háboru okmányai, vezér-
kari és egyéb hivatalos jelentések,
ára 1 korona.

A német fehérkönyv, ára 40 fillér.

Az angol kékkönyv, I. rész, ára 40 f.

Az angol kékkönyv, II. rész, ára 60 f.

Az orosz narancssárga könyv, ára
40 fillér.

Az angol világbirodalom, irta Kunt
Zsigmond, ára 60 fillér.

Kohut: Bismarck és Magyarország,
ára 2 korona 40 fillér.

Gróf Andrássy Gyula: Kinek büne a
háboru? ára 2 korona.

A nagy háboru írásban és képen,
megjelenik hetenkint, egyes füzet
ára 40 fillér.

Az osztrák-magyar vöröskönyv „Az olasz
háboru előzményeiről”, ára 40 fillér.

„Az olasz háboru előzményeiről”,
ára 40 fillér.

Müller J. P.: Az én módszerem,
ára 2 korona.

DESZKA, PALLÓ, LÉC, GYALULT PADLÓ DESZKA
mindenfélé méretben és mennyiségben.

HULLADÉK LÉC ÉS CÁNDRA

szekérszámra házhoz szállítva állandóan kapható a

MADÉFALVI „IDA” FÜRÉSZGYÁRNÁL.

Megrendeléseket szívesen felvesz

Vákár L. könyv- és papírüzlete Csikszeredában.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Értesítjük Csikszereda város és vidéke közönségét, hogy Csikszeredában a
Kossuth Lajos-utcában (Lázár Demokos-féle ház) már évtizedek óta fenálló

FÉRFI ÉS NŐI FODRÁSZ-ÜZLETEINKET

1914. évi október hó 1-én áthelyeztük az Apaffi Mihály-utcaha
(Jakab Gyula-féle ház, a Hutter-szállóval szemben). A borbély üzlet
mellett külön bejáratú van a női fodrász terem, kényelmesen be-
rendezve, hol elvállalunk mindenemű női hajmunkát és délutánként
hygienikus fejmosást villanyszáritóval (meleglevegővel). Midőn ezt igen
tisztelt vendégeinknek szíves tudomására hozzuk, nem mulasztatjuk
el, hogy köszönetet ne mondjunk eddigi pártfogásukért s egyben kér-
jük, hogy jövőre is szíveskedjenek támogatni s viszont mi is biztosít-
juk vendégeinket a szolid kiszolgálásról. Maradunk kiváló tisztelettel:

Szabó Lajos és neje, férfi és női fodrász.

Raktáron tartunk mindenemű kész hajmunkákat és női pipere cikkeket.

**Szőnyegek, függönyök,
ágy- és asztalterítők,**

linoleum, valamint modern

lakásberendezések

legolcsóbban

Tellmann és Speil-nál

Brassó, Buzasor 8. szám alatt
szerezhetők be, a hol ezen cikkekből a
legnagyobb raktár van.

Levélbeli megrendelések a legnagyobb elő-
vigyázattal és azonnal elintéztetnek.

52-52

HEGYESSY LAJOS

első gyergyói asztalosáru-gyára Gyergyószentmiklóson.

Nagy termelés mindenféle épület asztalos
munkákban. Dus raktárt tartok sajátkészítésű
butoraimból, ugyisintén kárpitos árukból is.

Meghívásra személyesen megjelenek.

Árajánlattal szívesen szolgálok.

Hosszúrovó Cement Födélcserep

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

Iroda: Hirscher-u. 18. sz. Portland cementgyárnál, Kugler és Társai, Brassóban. Iroda: Hirscher-u. 18. sz.